

**AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUNDA
SON GELİŞMELER:
LİZBON ANTLAŞMASI**

**© DOÇ. DR. SANEM BAYKAL
(ANKARA ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ)**

2013

NİCE SONRASI SÜREÇ

- NİCE SONRASI SÜREÇ VE AVRUPA BİRLİĞİNİN GELECEĞİ
- GENİŞLEME SÜRECİ VE AVRUPA BİRLİĞİNİN GELECEĞİNE ETKİSİ
- KURUMSAL REFORM İHTİYACI VE DEMOKRASİ AÇIĞININ KAPATILMASI, ŞEFFAFLIĞIN ARTIRILMASI: DEMOKRATİK MEŞRUIYET
- AVRUPA BİRLİĞİNİN VATANDAŞLARINA YAKINLAŞTIRILMASI
- NİCE ZİRVESİ SONUÇ BİLDİRİSİ VE NİCE ANTLAŞMASINDA ÖNGÖRÜLEN SÜREÇ

NİCE SONRASI SÜREÇ

- NİCE ANTLAŞMASINA EKLİ BİLDİRİ
- 2001 YILINDA BAŞLATILACAK
“AVRUPA’NIN GELECEĞİ TARTIŞMASI”
- 2001 YILI SONUNDA LAEKEN
ZİRVESİNDE SÜRECİN DEVAMINA
İLİŞKİN UYGUN GİRİŞİMLERİN
BELİRLENMESİ
- 2004 YILINDA HÜKÜMETLERARASI
KONFERANSIN TOPLANMASI

NİCE SONRASI SÜREÇ

- **AB'NİN GELECEĞİ
TARTIŞMALARININ ELE ALACAĞI
TEMEL KONULAR:**
- **YETKİ KATALOGU**
- **AB TEMEL HAKLAR ŞARTININ
HUKUKİ STATÜSÜ**
- **ANTLAŞMALARIN
SADELEŞTİRİLMESİ**
- **AVRUPA MİMARİSİNDE ULUSAL
PARLAMENTOLARIN ROLÜ**

NİCE SONRASI SÜREÇ

- **2001 YILI BOYUNCA İSVEÇ VE BELÇİKA DÖNEM BAŞKANLIKLARINCA YÜRÜTÜLEN GENİŞ KATILIMLI “AVRUPA BİRLİĞİNİN GELECEĞİ” TARTIŞMALARI**
- **2001 YILI ARALIK AYINDA LAEKEN ZİRVESİNDE KONVANSİYON OLUŞUMUNA START VERİLMESİ**

NİCE SONRASI SÜREÇ

- **KONVANSİYON YÖNTEMİNE BAŞVURULMASININ TEMEL NEDENİ: DEMOKRASİ AÇIĞININ VE BİRLİK İLE VATANDAŞLARI ARASINDAKİ UZAKLIĞIN KAPATILMASI AMACIYLA ANTLAŞMA DEĞİŞİKLİKLERİNDE KATILIMIN VE ŞEFFAFLIĞIN GÜÇLENDİRİLMESİ**
- **KONVANSİYON YÖNTEMİNİNİN ÖZELLİKLERİ:**
- **GENİŞ TABANLI KATILIM**
- **KAMUOYUNA AÇIK TARTIŞMA İMKANI**
- **SİVİL TOPLUMUN FORUM CERCEVESİNDE SÜRECE KATILIMI**

NİCE SONRASI SÜREÇ

- **KONVANSİYONUN YAPISI**
- **ÜYE DEVLETLERDEN VE ADAY ÜLKELERDEN HÜKÜMET DÜZEYİNDE BİRER TEMSİLCİ**
- **ÜYE DEVLETLERDEN VE ADAY ÜLKELERİN ULUSAL PARLAMENTOLARINDAN İKİŞER TEMSİLCİ**
- **AVRUPA PARLAMENTOSUNDAN 16 TEMSİLCİ**
- **AVRUPA KOMİSYONUNDAN İKİ TEMSİLCİ**
- **ESK'DEN, SOSYAL TARAFLARDAN, BÖLGELER KOMİTESİNDEN VE OMBUDSMANDAN OLUŞAN GÖZLEMÇİ STATÜSÜNDE KATILIMCILAR**

NİCE SONRASI SÜREÇ

- **28 ŞUBAT 2002 TARİHİNDE KONVANSİYON TARAFINDAN ÇALIŞMALARA BAŞLANMASI**
- **16 AYLIK ÇALIŞMALAR SONUCUNDA LAEKEN ZİRVESİ SONUÇ BİLDİRİSİNDEKİ “AVRUPA ANAYASASI” OLUŞTURULMASI İHTİMALİNİN GERÇEĞE DÖNÜŞMESİ VE 2003 HAZİRANINDA TASLAK METNİN ZİRVEYE SUNULMASI**

NİCE SONRASI SÜREÇ

- 2003 YILINDA BAŞLAYAN ANCAK BAŞARISIZLIĞA UĞRAYAN HÜKÜMETLERARASI KONFERANS SÜRECİ
- ÜYE DEVLETLER ARASINDA UZLAŞMAYA VARILMASININ ARDINDAN HAZİRAN 2004 TARİHİNDE KESİNLEŞTİRİLEN ANAYASAL ANTLAŞMA TASLAĞI
- 29 EKİM 2004 TARİHİNDE ANAYASAL ANTLAŞMANIN ROMA'DA İMZALANMASI VE KASIM 2006'DA TAMAMLANARAK YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ ÖNGÖRÜSÜYLE BAŞLAYAN ULUSAL ONAY SÜRECİ

AVRUPA BİRLİĞİNİN GELECEĞİ

- **ANAYASAL ANTLAŞMANIN BAŞINA GELENLER**
- **ANAYASAL ANTLAŞMANIN REFERANDUMLA REDDEDİLDİĞİ ÜLKELER: FRANSA VE HOLLANDA**
- **OCAK 2007 TARİHİ İTİBARIYLA ANAYASAL ANTLAŞMAYI ONAYLAYAN ÜLKELER: ALMANYA, AVUSTURYA, BELÇİKA, ESTONYA, G. KIBRIS, İSPANYA, İTALYA, LETONYA, LİTVANYA, LÜKSEMBURG, MACARİSTAN, MALTA, SLOVAKYA, SLOVENYA, YUNANİSTAN, FİNLANDİYA, BULGARİSTAN VE ROMANYA**
- **DİĞER ÜYE DEVLETLER ONAY İŞLEMLERİNİ DURDURDULAR.**

AVRUPA BİRLİĞİNİN GELECEĞİ

- **HAZİRAN 2005 BRÜKSEL ZİRVESİNDE KABUL EDİLEN BİLDİRİ: ANAYASA TARTIŞMALARININ VE OLASI ÇÖZÜM YOLLARININ ARANACAĞI BİR YIL SÜRELİ BİR TARTIŞMA VE DEĞERLENDİRME SÜRECİ: DÜŞÜNME PERİYODU**
- **KOMİSYONUN EKİM 2005 TARİHİNDE AÇIKLADIĞI “DEMOKRASİ, DİYALOG VE TARTIŞMA” BAŞLIKLİ PLANI**

AVRUPA BİRLİĞİNİN GELECEĞİ

- **HAZİRAN 2006 BRÜKSEL ZİRVESİNDE BELİRLENEN TAKVİM**
- **1. HAZİRAN 2007'DEKİ ZİRVEDE DÖNEM BAŞKANI ALMANYA'NIN MEVCUT DURUMU DEĞERLENDİREN VE ATILABİLECEK SOMUT ADIMLARI İÇEREN BİR RAPORU ZİRVEYE SUNMASI**
- **2. 2008'İN İKİNCİ YARISINDA DÖNEM BAŞKANLIĞINI ÜSTLENECEK FRANSA'NIN ÜZERİNDE UZLAŞILACAK SOMUT ADIMLARIN ATILMASINDAN SORUMLU OLMASI**

AVRUPA BİRLİĞİNİN GELECEĞİ

- AYRICA 2007’NİN MART AYINDA ROMA ANTLAŞMASININ 50. YILI İTİBARIYLA AVRUPA BÜTÜNLEŞMESİNİN ORTAK DEĞER VE MİSYONLARINI BELİRLEYEN VE BUNLARA ULAŞILMASI BAKIMINDAN İŞBİRLİĞİ VE DAYANIŞMA İÇİNDE HAREKET EDİLMESİ KARARLILIĞINI VURGULAYAN BİR BİLDİRİNİN AÇIKLANMASI

ANAYASANIN GELECEĞİNE İLİŞKİN FARKLI ÖNERİLER

- CHERRY-PICKING: ANAYASANIN ZORUNLU ADDEDİLEN BELLİ UNSURLARININ SEÇİLEREK KABUL EDİLMESİ VEYA UYGULANMASININ SAĞLANMASI
- MİNİ ANAYASANIN ONAYI: BİRİNCİ VE İKİNCİ BÖLÜMLERİ İÇEREN BİR “MİNİ ANAYASA” METNİ
- TAMAMEN YENİ BİR METİN HAZIRLANMASI
- MEVCUT METNİN ONAYINDA ISRAR EDİLMESİ
- HALİHAZIRDAKİ KURUCU ANTLAŞMA METİNLERİYLE YOLA DEVAM EDİLMESİ

ANAYASANIN GELECEĞİNE İLİŞKİN FARKLI ÖNERİLER

- **TÜM BU ÖNERİLERİN ÜYE DEVLETLERİN ANAYASAL ANTLAŞMAYI HALİHAZIRDA ONAYLAYIP ONAYLAMAMASINA BAĐLI OLARAK FARKLI BİÇİMLERDE MEŞRUIYET KRİZLERİ YARATMA OLASILIĐININ VARLIĐI.**

ÖNGÖRÜLEN SÜREÇ

- **25 MART 2007'DE ÜYE DEVLETLERİN BERLİN'DEKİ 50.YIL KUTLAMALARINDA 2009 YILINDAKİ AVRUPA PARLAMENTOSU SEÇİMLERİNE KADAR AB'Yİ YENİLENMİŞ BİR ORTAK TEMEL ÜZERİNE OTURTMAK HUSUSUNDA İRADE BEYANINDA BULUNMALARI.**

ÖNGÖRÜLEN SÜREÇ

- **21-22 HAZİRAN 2007 ZİRVESİNDE ALMANYA DÖNEM BAŞKANLIĞININ KURUMSAL REFORM İLE İLGİLİ NE GİBİ ADIMLAR ATILABİLECEĞİNE DAİR ÖNERİLERİNİ SOMUTLAŞTIRARAK ÜYE DEVLETLERE SUNMASI**

ÖNGÖRÜLEN SÜREÇ

- **ARALIK 2007: ZİRVENİN YENİ BİR KURUCU ANTLAŞMA METNİ ÜZERİNDE UZLAŞMASI.**
- **2007 YILININ SONUNDA YENİ BİR HÜKÜMETLERARASI KONFERANS TOPLANMASI.**

ÖNGÖRÜLEN SÜREÇ

- **TEMMUZ-ARALIK 2008: FRANSA DÖNEM BAŞKANLIĞINDA MEVCUT ANAYASAL TIKANMAYA BİR ÇÖZÜM BULUNMASI**
- **HAZİRAN 2009: AVRUPA PARLAMENTOSU SEÇİMLERİNE KADAR KURUCU ANTLAŞMA REFORMUNUN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ.**

BULUNAN ÇÖZÜM: REFORM ANTLAŞMASI

- 21-22 HAZİRAN 2007 ZİRVESİ:
ALMANYA'NIN ÖNCÜLÜĞÜNDE
KRİZDEN ÇIKMAK İÇİN ÜZERİNDE
UZLAŞILAN ÇÖZÜM: REFORM
ANTLAŞMASI: ANAYASAL
ANTLAŞMANIN ZORUNLU
NİTELİKTEKİ UNSURLARININ BÜYÜK
KISMINI İÇEREN BİR TADİL
ANTLAŞMASININ HAZIRLANMASI

REFORM ANTLAŞMASI

- PORTEKİZ DÖNEM BAŞKANLIĞINDA YENİ BİR HÜKÜMETLERARASI KONFERANSTA ÜZERİNDE ANLAŐILAN MÜZAKERE MANDASI ÇERÇEVESİNDE EKİM AYI İÇİNDE UZLAŐMA SAĞLANMASI VE 13 ARALIKTA REFORM ANTLAŞMASININ ÜYE DEVLETLERCE İMZASININ ÖNGÖRÜLMESİ

LİZBON ANTLAŞMASI: TEMEL UNSURLAR

- “ANAYASA” YERİNE “TADİL ANTLAŞMASI: “AVRUPA BİRLİĞİ ANTLAŞMASI” VE “BİRLİĞİN İŞLEYİŞİ HAKKINDA ANTLAŞMA”
- İÇERİK BAKIMINDAN “ANAYASAL ANTLAŞMA”NIN NEREDEYSE %90’LIK BÖLÜMÜNÜN MUHAFAZASI ANCAK SİMGESEL/BİÇİMSEL ANLAMI BÜYÜK “ANAYASAL ANTLAŞMA”DAN “TADİL ANTLAŞMASI”NA GEÇİŞ

LİZBON ANTLAŞMASI: TEMEL UNSURLAR

- “AVRUPA TOPLULUĞU”NUN YERİNİ
“AVRUPA BİRLİĞİ”NİN ALMASI VE
BİRLİĞE HUKUKİ KİŞİLİK TANINMASI
- BİRLİK HUKUKUNUN ÖNCELİĞİ
HÜKMÜNÜN METİNDEN ÇIKARILMASI VE
KONUNUN DİVANIN MEVCUT İÇTİHADINA
SAYGIYI VURGULAYAN BİR BİLDİRİNİN
ANTLAŞMAYA EKLENMESİ YOLUYLA
ÇÖZÜLMESİ

LİZBON ANTLAŞMASI: TEMEL UNSURLAR

- NİTELİKLİ ÇOĞUNLUK YÖNTEMİNİN ANAYASAL ANTLAŞMADA OLDUĞU GİBİ KABULÜ ANCAK UYGULAMANIN 2014 YILINA ERTELENMESİ VE 2017 YILINA KADAR AŞAMALI BİÇİMDE UYGULANMASINA GEÇİLMESİ; BLOKE EDİCİ AZINLIK UYGULAMASININ GÜÇLENDİRİLMESİ

LİZBON ANTLAŞMASI: TEMEL UNSURLAR

- NİTELİKLİ ÇOĞUNLUĞUN DIŞ
POLİTİKA HARİÇ, KARAR ALMADA
GENEL UYGULAMA HALİNE
GELMESİ ANCAK CEZAI
KONULARDA POLİS VE ADLİ
İŞBİRLİĞİ ALANINDA İNGİLTERE'YE
OPT-OUT İMKANI TANINMASI

LİZBON ANTLAŞMASI: TEMEL UNSURLAR

- “BİRLİK DIŞİŞLERİ BAKANI” YERİNE
“BİRLİK DIŞİŞLERİ VE GÜVENLİK
POLİTİKASI YÜKSEK TEMSİLCİSİ”
SIFATININ GETİRİLMESİ; ANCAK YETKİ VE
STATÜLERİNİN ANAYASADAKİ BİÇİMİYLE
MUHAFAZASI
- DIŞ POLİTİKANIN YÜRÜTÜLMESİ
ALANINDAKİ YETKİ VE SORUMLULUĞUN
ESASEN ÜYE DEVLETLERE AİT
OLDUĞUNUN VURGULANMASI

LİZBON ANTLAŞMASI: TEMEL UNSURLAR

- AB TEMEL HAKLAR ŞARTININ ANTLAŞMA METNİNDEN ÇIKARTILMASI VE ŞART'A 6. MADDEDE ATIFTA BULUNULMASI İLE YETİNİLMESİ: HUKUKİ BAĞLAYICILIK BAKIMINDAN DEĞİŞİKLİK YARATMAZ
- İNGİLTERE'NİN VE POLONYA'NİN ÖZEL BİR PROTOKOLLE ŞARTIN HUKUKİ ETKİSİNİ ULUSAL HUKUKLARI BAKIMINDAN SINIRLAMASI

LİZBON ANTLAŞMASI: TEMEL UNSURLAR

- BİRLİK TASARRUFLARI BAKIMINDAN “AVRUPA YASASI”, “ÇERÇEVE YASA” GİBİ TERİMLERİN TERK EDİLMESİ VE HALİHAZIRDAKİ “TÜZÜK” “DİREKTİF” VS. TERMİNOLOJİSİNE GERİ DÖNÜLMESİ
- ULUSAL PARLAMENTOLARIN YASAMA ÖNERİLERİNİ ÖNCEDEN İNCELEME SÜRESİNİN 6 HAFTADAN 8 HAFTAYA ÇIKARILMASI VE ULUSAL PARLAMENTOLARIN KATMANLI YETKİ İLKESİNE UYGUNLUK BAKIMINDAN DENETİM İMKANLARININ GÜÇLENDİRİLMESİ

LİZBON ANTLAŞMASI: TEMEL UNSURLAR

- KOPENHAG KRİTERLERİNİN ANTLAŞMA METİNLERİNE GEÇİRİLMESİ ANLAMINA GELEBİLECEK HÜKÜMLERE YER VERİLMESİ

LİZBON ANTLAŞMASI

- **AVRUPA BİRLİĞİNİN TEMEL DEĞERLERİ:**
- **İNSANLIK ONURU, ÖZGÜRLÜK, DEMOKRASİ, EŞİTLİK, HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ VE AZINLIK HAKLARI DA DAHİL İNSAN HAKLARINA SAYGI**
- **AYRICA ÇOĞULCULUK, HOŞGÖRÜ, ADALET, DAYANIŞMA VE AYRIMCILIKLA MÜCADELE, KADIN-ERKEK EŞİTLİĞİ İLKELERİ ÜZERİNE İNŞA EDİLMİŞ BİR TOPLUM**

LİZBON ANTLAŞMASI

- **AVRUPA BİRLİĞİNİN HUKUKİ KİŞİLİĞİNİN TESCİLİ**
- **AB TEMEL HAKLAR ŞARTINA ANTLAŞMADA ATIFTA BULUNULMASI**
- **AB'NİN AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİNE TARAF OLMASI HEDEFİ**

AVRUPA BİRLİĞİNİN YETKİLERİNİN DÜZENLENMESİ

- **SINIRLI YETKİ (YETKİLENDİRİLME),
KATMANLI YETKİ VE ORANTILILIK
İLKELERİNİN KORUNMASI**
- **BİRLİK HUKUKUNUN ÜYE DEVLET
HUKUKLARIYLA ÇATIŞMASI HALİNDE
ÖNCELİĞİ İLKESİ İLE İLGİLİ DİVAN
İÇTİHADINA BİR BİLDİRİ İLE ATIFTA
BULUNULMASI**
- **BİRLİĞİN YETKİ KATEGORİLERİNİN VE BU
KATEGORİLERİN İÇERİKLERİNİN
BELİRLENMESİ**
- **DİNAMİK BÜTÜNLEŞME HEDEFİNE UYGUN
ESNEKLİK VE YETKİ İHDASI İMKANININ
KORUNMASI**

AVRUPA BİRLİĞİNİN YETKİLERİNİN DÜZENLENMESİ

- MÜNHASIR YETKİ ALANLARI
- PAYLAŞILAN YETKİ ALANLARI
- ÜYE DEVLETLERİN EKONOMİ VE İSTİHDAM POLİTİKALARININ GELİŞTİRİLMESİ VE KOORDİNASYONU
- ORTAK DIŞİŞLERİ VE GÜVENLİK POLİTİKASI VE SAVUNMA POLİTİKASININ BELİRLENMESİ VE YÜRÜTÜLMESİ
- ÜYE DEVLETLERİN EYLEMLERİNİ DESTEKLEYİCİ, KOORDİNE EDİCİ VE TAMAMLAYICI BİRLİK EYLEMLERİ

KURUMSAL YAPIYA İLİŞKİN HÜKÜMLER

- **AVRUPA PARLAMENTOSU**
- **AVRUPA BİRLİĞİ ZİRVESİ**
- **AB (BAKANLAR) KONSEYİ**
- **AVRUPA KOMİSYONU**
- **ADALET DİVANI**
- **AVRUPA SAYIŞTAYI**
- **AVRUPA MERKEZ BANKASI**

AVRUPA PARLAMENTOSU

- **AB (BAKANLAR) KONSEYİ İLE BİRLİKTE YASAMA ORGANI**
- **AYRICA BÜTÇE, SİYASİ DENETİM VE DANIŞMA GÖREVLERİNE SAHİP**
- **KOMİSYON BAŞKANINI SEÇME GÖREVİ**
- **ÜYE SAYISININ BAŞKAN HARİÇ 750'Yİ AŞMAMASI (EN ÇOK 96, EN AZ 6 ÜYE İLE TEMSİL)**
- **2009-2014 DÖNEMİ İÇİN 754, SONRASINDA 750+BAŞKAN ŞEKLİNDE BELİRLENEN SANDALYE SAYISI**

AVRUPA BİRLİĞİ ZİRVESİ

- ÜYE ÜLKE HÜKÜMET VEYA DEVLET BAŞKANLARININ YANI SIRA ZİRVE BAŞKANI VE AVRUPA KOMİSYONU BAŞKANINDAN OLUŞAN YAPI
- YILDA 4 DEFA TOPLANMA
- ZİRVEDE DÖNEM BAŞKANLIĞI UYGULAMASI YERİNE ZİRVE BAŞKANLIĞI UYGULAMASINA GEÇİŞ

AVRUPA BİRLİĞİ ZİRVESİ BAŞKANI

- ZİRVELERİ VE GÜNDEMİ HAZIRLAMAK, BİRLİĞİ TEMSİL ETMEK VE ARABULUCULUK İŞLEVİNİ YERİNE GETİRMEK ÜZERE BİR BAŞKANLIK MAKAMI TESİSİ
- İKİ BUÇUK YILLIK, EN FAZLA BİR DEFA YENİLENEBİLECEK GÖREV SÜRESİ
- ZİRVE TARAFINDAN NİTELİKLİ ÇOĞUNLUKLA ATANMA
- HERHANGİ BİR ULUSAL GÖREVİ YERİNE GETİRİYOR OLMAMA ŞARTI

AB (BAKANLAR) KONSEYİ

- **KONSEY FORMASYONLARININ AZALTILMASI**
- **GENEL İŞLER KONSEYİ, DIŞİŞLERİ KONSEYİ**
- **FARKLI FORMASYONLAR BELİRLEME İMKANININ AÇIK TUTULMASI VE BU ÇERÇEVDE MEVCUT UYGULAMANIN DEVAMI**
- **KONSEY BAŞKANLIĞI SİSTEMİ: 3 ÜYE DEVLETEN OLUŞAN TAKIMLAR HALİNDE ROTASYON (DIŞİŞLERİ KONSEYİ HARİÇ OLMAK ÜZERE)**
- **DIŞİŞLERİ KONSEYİNE DIŞ POLİTİKA YÜKSEK TEMSİLCİSİNİN BAŞKANLIK ETMESİ**
- **NİTELİKLİ ÇOĞUNLUK YÖNTEMİNİN TEMEL İLKE DURUMUNA GETİRİLMESİ: PEK ÇOK ALANDA ULUSAL VETO İMKANININ TERK EDİLMESİ**

AVRUPA KOMİSYONU

- **ANTLAŞMADA 2014 İTİBARIYLA ÜYE DEVLETLERİN 2/3'Ü ORANINDA KOMİSYON ÜYESİ BULUNDURULMASININ ÖNGÖRÜLMESİ**
- **ANCAK İRLANDA REFERANDUMU SONRASI HER ÜYE DEVLETEN BİR KOMİSYON ÜYESİ UYGULAMASININ DEVAMININ ÖNGÖRÜLMESİ**

AVRUPA KOMİSYONU

- *KOMİSYON BAŞKANININ ATANMA YÖNTEMİ:*
- ZİRVE TARAFINDAN NİTELİKLİ ÇOĞUNLUK İLE AVRUPA PARLAMENTOSU SEÇİMİNDEKİ SİYASİ EĞİLİMLER DİKKATE ALINARAK BELİRLENECEK ADAYIN PARLAMENTOYA SUNULMASI VE PARLAMENTO TARAFINDAN ATANMASI

AVRUPA KOMİSYONU

- ***KOMİSYON ÜYELERİNİN ATANMA YÖNTEMİ:***
- **ÜYE DEVLETLERİN GÖSTERECEĞİ ADAYLARIN ZİRVE TARAFINDAN NİTELİKLİ ÇOĞUNLUK İLE VE KOMİSYON BAŞKANININ DA MUTABAKATI İLE BELİRLENMESİ VE KOMİSYONUN HEYET HALİNDE PARLAMENTO ONAYINA (GÜVENOYUNA) SUNULARAK ATANMASI**

AB DIŐIŐLERİ VE GÜVENLİK POLİTİKASI YÜKSEK TEMSİLCİSİ

- ZİRVE'DE NİTELİKLİ ÇOĞUNLUK İLE AVRUPA KOMİSYONU BAŞKANININ DA MUTABAKATI ÇERÇEVESİNDE BİR AB DIŐIŐLERİ VE GÜVENLİK POLİTİKASI YÜKSEK TEMSİLCİSİ ATANMASI
- YÜKSEK TEMSİLCİNİN ODGP'DEN SORUMLU OLMASI
- YÜKSEK TEMSİLCİNİN KOMİSYON BAŞKAN YARDIMCISI STATÜSÜNDE OLMASI

NİTELİKLİ ÇOĞUNLUK YÖNTEMİ

- AĞIRLIKLIL OY ORANLARI SİSTEMİNİN 2014 TARİHİNDEN İTİBAREN 2017'YE DEK ORTADAN KALDIRILMASI
- KARAR ALINABİLMESİ İÇİN LEHTE OYLARIN ÜYE DEVLETLERİN %55'İNDEN GELMESİ VE BU OLUMLU OYLARIN BİRLİK TOPLAM NÜFUSUNUN %65'İNİ KARŞILAMASI
- EN AZ 15 ÜYE DEVLETİN OLUMLU OY VERMESİ
- BLOKE EDİCİ AZINLIĞIN GEREKLİ NÜFUS KRİTERİ KARŞILANMAK ÜZERE EN AZ 4 ÜYE DEVLET OLARAK TESPİTİ
- NİTELİK ÇOĞUNLUK YÖNTEMİNİN GENEL İLKE HALİNE GETİRİLMESİ

OLAĞAN YASAMA USULÜ

- **ORTAK KARAR USULÜ YÖNTEMİNİN YASAMA BAKIMINDAN OLAĞAN YASAMA YÖNTEMİ HALİNE GETİRİLMESİ**
- **YASAMA NİTELİKLİ BAKANLAR KONSEYİ TOPLANTILARININ SAYDAM BİÇİMDE GERÇEKLEŞTİRİLMESİ**
- **SINIRLI ALANLARDA DANIŞMA VE ONAY (UYGUN GÖRÜŞ) YÖNTEMLERİNİN MUHAFAZASI, BU USULLERE ÖZEL YASAMA USULÜ OLARAK ATIFTA BULUNULMASI**
- **ONAY USULÜNÜN ADININ “MUVAFFAKAT” USULÜ OLARAK DEĞİŞTİRİLMESİ**

KATMANLI YETKİ VE ORANTILILIK İLKELERİ HAKKINDA PROTOKOL

- **ULUSAL PARLAMENTOLARA KOMİSYONUN YASAMA ÖNERİSİNİN KATMANLI YETKİ İLKESİNE UYGUNLUĞU BAKIMINDAN GEREKÇELİ GÖRÜŞ SUNMA İMKANININ SAĞLANMASI**
- **İLGİLİ GÖRÜŞÜN ULUSAL PARLAMENTOLARIN ÜÇTE BİRİ TARAFINDAN VERİLMESİ HALİNDE KOMİSYONUN ÖNERİSİNİ GÖZDEN GEÇİRMESİ**
- **İLGİLİ GÖRÜŞÜN ULUSAL PARLAMENTOLARIN YARIDAN FAZLASI TARAFINDAN VERİLMESİ HALİNDE KOMİSYONUN ÖNERİSİNİ GÖZDEN GEÇİRMESİ, YENİDEN GEREKÇELENDİRMESİ VE ÖNERİNİN PARLAMENTO YA DA AB BAKANLAR KONSEYİNDE ÇOĞUNLUK OYU İLE REDDEDİLMESİ İMKANI**

ULUSAL PARLAMENTOLARIN ROLÜ HAKKINDA PROTOKOL

- **KOMİSYON TARAFINDAN HAZIRLANAN TÜM DANIŞMA DOKÜMANLARININ YAYINLANDIKLARI TARİHTE ULUSAL PARLAMENTOLARA DA GÖNDERİLMESİ**
- **AVRUPA PARLAMENTOSUNA VE AB BAKANLAR KONSEYİNE SUNULAN TÜM YASAMA ÖNERİLERİNİN ULUSAL PARLAMENTOLARA DA GÖNDERİLMESİ**
- **ULUSAL PARLAMENTOLARA GÖNDERİLEN ÖNERİLERİN KARARA BAĞLANMASI İÇİN EN AZ 8 HAFTALIK SÜRENİN GEÇMESİ**
- **COSAC OLUŞUMUNUN DEVAMI**

AVRUPA BİRLİĞİNİN HUKUKİ TASARRUFLARI

- **TÜZÜKLER**
- **DİREKTİFLER**
- **KARARLAR**
- **TAVSİYELER**
- **GÖRÜŞLER**
- **AYRICA DELEGE EDİLMİŞ
TASARRUFLAR ÇIKARILMASI,
UYGULAMA TASARRUFLARI YAPILMASI
İMKANI**

DAYANIŞMA HÜKMÜ

- ÜYE DEVLETLERDEN BİRİNİN BİR TERÖRİST SALDIRI YA DA TABİ VEYA İNSAN YAPISI BİR AFETLE KARŐI KARŐIYA KALMASI HALİNDE DİĞER ÜYE DEVLETLERİN ASKERİ OLANLAR DA DAHİL OLMAK ÜZERE HER TÜRLÜ ARACI HAREKETE GEÇİRELEREK DAYANIŐMADA BULUNMALARI

BİRLİĞİN DEMOKRATİK YAŞAMI

- VATANDAŞLARIN EŞİTLİĞİ
- TEMSİLİ VE KATILIMCI DEMOKRASİ İLKELERİ
- AVRUPA DÜZEYİNDE SİYASİ PARTİLER
- ŞEFFAFLIK
- BİR MİLYON İMZALI DİLEKÇE İLE KOMİSYONUN YASAMA ÖNERİSİ SUNMAYA DAVET EDİLMESİ İMKANI

ÜYELİKTEN ÇEKİLME

- ZİRVE'YE ÖNCEDEDEN BİLDİRİM YOLUYLA
- ÇEKİLMENİN KOŞULLARINI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİ BELİRLEYEN BİR ULUSLARARASI ANTLAŞMAYA TABİ OLARAK
- AVRUPA PARLAMENTOSUNUN ONAYI VE
- ZİRVENİN İMZASI İLE

BİRLİK VE YAKIN ÇEVRESİ

- **AVRUPANIN YENİ SINIRLARI VE KOMŞULARI**
- **YENİ KOMŞULARLA YENİ BİR İLİŞKİ MODELİ Mİ ?**
- **KARŞILIKLI HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEN OLUŞAN VE ORTAKLAŞA EYLEMDE BULUNMAYI DA İÇEREBİLECEK BİR ULUSLARARASI ANLAŞMA YAPILMASI**